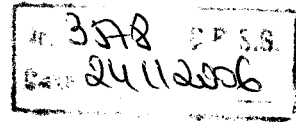

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind despăgubirea deponenților la CEC care au depus sume de bani până la data de 01.11.1990 în vederea achiziționării de autoturisme Dacia*, inițiată de domnul deputat Becsek-Garda Dezso din Grupul parlamentar al UDMR (Bp. 549/2006).

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă parlamentară se propune acordarea de despăgubiri deponenților la Casa de Economii și Consemnațiuni (CEC) care au depus diverse sume de bani până la data de 1.11.1990 în vederea achiziționării de autoturisme Dacia.

Fondurile necesare acordării despăgubirilor se vor constitui din sumele încasate din privatizarea CEC, prin derogare de la prevederile *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/1997 privind destinația sumelor încasate de Fondul Proprietății de Stat în cadrul procesului de privatizare a societăților comerciale la care statul este acționar*.

II. Propuneri și observații

1. În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2003 privind utilizarea veniturilor din privatizare și valorificarea

activelor bancare neperformante, sumele încasate de către instituțiile publice din dividende și din vânzarea acțiunilor deținute la societățile comerciale, rămase după deducerea cheltuielilor legale, se virează într-un cont la trezoreria statului și sunt utilizate pe destinații stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Menționăm că prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/1997 nu mai sunt în vigoare, destinația sumelor încasate de instituțiile publice din privatizarea societăților comerciale fiind modificată, ultima modificare fiind cea mai sus menționată.

2. Situația persoanelor care au depus la CEC sume de bani pentru obținerea unui autoturism Dacia a făcut obiectul unor procese supuse judecării instanțelor naționale.

Cauza s-a finalizat prin Decizia Curții de Apel București din 27 iunie 1996 care a stabilit că depunerea sumei în conturile CEC nu reprezintă încheierea unui contract de vânzare-cumpărare în sensul art. 1294-1295 din Codul civil, ci a reprezentat un mijloc de economisire.

Depunerea prețului autoturismului a servit doar ca garanție pentru stabilirea rangului pe lista de priorități pentru încheierea în viitor a contractului de vânzare, iar încheierea contractului nu putea avea loc decât la data plății facturii când suma depusă era transferată în contul întreprinderii de stat.

După epuizarea căilor de recurs interne, Asociația pentru Protecția Cumpărătorilor de Autoturisme, Liga pentru Protecția Cumpărătorilor de Autoturisme și alți 647 de reclamanți individuali au introdus cererea nr. 34746/97 împotriva României pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO), susținând că prin Decizia Curții de Apel București a fost violat dreptul la un proces echitabil, durata procedurii judiciare depășind termenul rezonabil prevăzut de art. 6.1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (Convenția), că tribunalul nu a fost imparțial și, totodată, a fost încălcat dreptul de proprietate privată garantat de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

La data de 10.07.2001, CEDO s-a pronunțat asupra solicitării nr. 34746/97 în sensul respingerii ca inadmisibilă a acestei cereri, subliniind că o asociație nu poate pretinde că este o victimă în sensul Convenției, neavând calitatea de a introduce o cerere împotriva unei măsuri care lovește interesele membrilor săi, aceasta fiind incompatibilă cu dispozițiile convenției.

Pe fond, s-a arătat că Decizia Curții de Apel București nu a făcut altceva decât să clarifice natura juridică a conturilor deschise de reclamanți la CEC. Rezultatul concluziilor Curții de Apel București a fost acela că prin

depunerea sumelor de bani la CEC se încheie un contract de depozit neregulat, în temeiul căruia depozitarul se obligă să păstreze suma depusă și să o restituie la cererea deponentului, cu dobânzile aferente, atât în cazul depunerii în scop de economisire, cât și în cazul depunerii cu destinație specială, cum era cazul persoanelor care depuneau sume de bani în vederea achiziționării de autoturisme Dacia.

Așadar, contractul încheiat de către persoanele care au depus sume de bani la CEC în vederea achiziționării de autoturisme Dacia, având natura juridică a unui contract de depozit neregulat, nu poate fi asimilat unui contract sau antecontract de vânzare-cumpărare, întrucât nu întrunește elementele esențiale privind valabilitatea unui asemenea act juridic, neexistând manifestarea de voință a vânzătorului și nici determinarea obiectului.

CEDO a considerat că o astfel de concluzie nu constituie o ingerință în drepturile de proprietate ale reclamantilor, întrucât tribunalele au stabilit doar natura juridică a deschiderii unui astfel de cont.

CEDO a constatat că reclamantii sunt în continuare titulari de cont și pot obține în orice moment restituirea depunerilor, la care se calculează dobânzi.

În ceea ce privește plângerea referitoare la scăderea puterii de cumpărare a depunerilor datorită inflației, CEDO a arătat că nu trebuie să se deducă din dispozițiile art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție obligația generală a statelor de a menține prin indexare puterea de cumpărare a sumelor depuse la bănci sau alte organisme financiare.

Referitor la imposibilitatea reclamantilor de a cumpăra un automobil, ținând cont de puternica depreciere a sumei depuse de libretul de economisire, CEDO a afirmat că art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție nu recunoaște dreptul de a deveni proprietarul unui bun.

3. Menționăm că au fost formulate mai multe propuneri de acte normative având ca obiect despăgubirea persoanelor care au depus până la data de 1.11.1990 diferite sume de bani la CEC în vederea achiziționării de autoturisme Dacia.

Aceste proiecte nu au fost aprobate de Parlament, nefiind susținute nici de Guvern, pentru următoarele motive:

- promovarea unor acte normative care erau considerate a avea un caracter reparatoriu nu se justifică întrucât acordarea de despăgubiri presupune *repararea prejudiciului patrimonial suferit efectiv*, iar în cazul deponentilor la CEC era vorba despre *repararea unui câștig nerealizat* generat de nivelul inferior al ratei dobânzii bonificate de CEC în comparație cu rata inflației și nu o pierdere patrimonială efectivă;

- solicitarea restituirii de către stat a sumelor de bani depuse la CEC până la data de 1.11.1990 în vederea achiziționării de autoturisme Dacia, actualizate cu rata inflației, nu ar fi temeinică, având în vedere că accesul la sumele depuse nu a fost niciodată îngreunat titularilor depunerilor, aceștia fiind îndreptățiți să își retragă sumele depuse oricând, din momentul depunerii;

- restituirea indexată a depunerilor ar echivala cu *îmbogățirea fără justă cauză a deponenților*, prin acordarea de concesiuni care derogă și exced regimului general al depunerilor, unde rolul compensator în timp îl are dobânda;

- în conformitate cu prevederile art. 1604 alin. (2) din Codul civil, depozitarul este obligat să restituie numai suma depusă cu dobânzile aferente, fără a ține seama de devalorizarea monedei naționale, întrucât restituirea se face *"în acele monede în care s-a făcut depozitul, atât în cazul de sporire cât și în acela de scădere a valorii"*. Depozitarul este ținut de obligația de a restitui suma de bani în monedă națională, indiferent de devalorizarea acesteia;

- banca are obligația de a transfera, de a face plăți și de a restitui sumele din contul clienților, la instrucțiunile dispuse de aceștia și de a bonifica dobânzi la astfel de depuneri, titularii contului fiind singurii în măsură să dispună asupra sumelor din cont;

- promovarea actelor normative ar fi creat o discriminare între persoanele care, de bună credință și cu respectarea cadrului legal, au renunțat la pretenții similare, dându-se câștig de cauză celor care, nesocotind soluția instanței judecătorești naționale și europene, ar obține beneficiul unei soluții artificiale, sporit ca rezultat al simplei treceri a timpului;

- acordarea de despăgubiri acestor persoane ar reprezenta o încălcare a principiului egalității în drepturi a cetățenilor, consacrat și în Constituția României, republicată, la art. 16 alin. (1), deoarece aceste persoane nu sunt singurele care nu au înregistrat venituri la nivelul scontat în anii ulteriori anului 1989.

Din ansamblul dispozițiilor legale menționate rezultă că CEC este prestator de servicii, îndeplinind instrucțiunile clientului, creșterea sau scăderea valorii banilor neintrând în atribuțiile prestatorului de servicii, obligația acestuia fiind de a restitui, la cererea clientului, sumele de bani depuse cu dobânda bonificată la astfel de depuneri.

În conformitate cu prevederile statutului CEC cuprins în anexa la *Decretul nr. 371/1958 privind organizarea și funcționarea Casei de Economii și Consemnațiuni a Republicii Populare Române*, depunerile persoanelor fizice la CEC nu erau supuse prescripției. Această prevedere a

fost menținută și în actele normative ulterioare care au reglementat activitatea CEC. *Legea nr. 66/1996 privind reorganizarea Casei de Economii și Consemnațiuni din România în societate bancară pe acțiuni, republicată*, la art. 4 alin. (2) prevedea că sumele depuse de persoanele fizice la CEC-SA, cu orice titlu, precum și dobânzile și câștigurile convenite pentru acestea sunt garantate de stat. Acestea se restituie la cererea titularilor sau a reprezentanților legali ai acestora.

Drepturile de creanță asupra sumelor depuse, dobânzilor și câștigurilor sunt imprescriptibile.

Prin urmare, deponenții care nu au putut cumpăra autoturismul dorit și nu au cerut restituirea banilor până în prezent au dreptul de a cere oricând restituirea sumelor depuse și a dobânzilor aferente.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele prezentate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Călin POPESCU - TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului